

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. / за ред. Гончаренко В.Г., Нора В.Т., Шумила М.Є. – Х.: Право, 2012. – 844 с.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За загальною редакцією професорів В.Г. Гончаренка, В.Т.Нора, М.Є. Шумила. – К.: Юстініан, 2012. – 1328 с.

4. Скулиш Є. Негласні (розшукові) слідчі дії за новим кримінально процесуальним законодавством / Є. Скулиш // Вісник національної академії прокуратури України. – 2012. – 23 с.

5. Тацій В.Я. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / В.Я. Тацій; за загальною редакцією В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. – Х.: Право, 2012, – 1432 с.

6. Фаринник В. Негласні слідчі (розшукові) дії / В. Фаринник // ЮВУ – №26 – 4 с.

7. Балагута І.Р. Негласні (розшукові) слідчі дії: проблеми підготовки та проведення / І.Р. Балагура // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2013. - № 1. – 37 с.

Назарко В.

*студент юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент, завідувач кафедри
кримінального права та процесу ТНЕУ
Рогатинська Н.З.*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО АКТУ В КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

Включення України у світове співтовариство – основний чинник, що визначає тенденції майбутнього розвитку сучасного законодавства.

Утвердження загальних принципів права в широкому розумінні цього поняття та визнання пріоритету міжнародних договорів зумовлює необхідність приведення національного законодавства у відповідність із тими договорами, які визнані Україною.

Одним із джерел кримінального процесуального права виступають і міжнародно-правові акти, основною властивістю цих актів є те, що вони в узагальненому вигляді містять стандарти кримінального судочинства, прав особи у вказаній сфері, які, безумовно, є орієнтирами для розвитку цієї галузі права України.

На даний час в ст. 9 Конституції закріплено положення про те, що "чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України"[1]. Тобто варто зазначити, що загальновизнані принципи й норми міжнародно-правових актів, з одного боку, є складовою частиною кримінально-процесуального права, і безпосередньо породжують права людини в кримінальному процесі, а з іншого - є важливою передумовою підвищення рівня кримінально-процесуального законодавства України.

Впровадження в Україні визнаного нею міжнародного договору є досить зтяжним процесом, який вимагає адаптацію із цим договором національного кримінально-процесуального законодавства.

Проблемою дослідження застосування міжнародно-правового акту в кримінально-процесуальному законодавстві України займалися такі науковці як: Ю.М. Грошевий, О.М. Дроздов, І.М. Ільченко, О.В. Капліна, О.А. Назаренко, О.Є. Омельченко, Д. В. Сімонович, О.В. Узунова, Д.В. Філін, О.Г. Шило та ін.

Метою дослідження є застосування міжнародно-правового акту та його стандартів у кримінальному судочинстві.

Існує два види впровадження міжнародно-правового акту в систему кримінально-процесуального права України.

Перший – це власне ратифікація. Це процес що надає договору юридичну силу, яка прирівнюється за значенням закону України. Кримінальне судочинство можуть регулювати лише ратифіковані міжнародні договори України, визнані законами у встановленому порядку [2].

Другий – це процес адаптації вже існуючого законодавства до норм міжнародного права, зокрема до законодавства Європейського Союзу.

Питання адаптації національного законодавства до тих міжнародних договорів, які хоча і підписані Україною, але не були ще ратифіковані, або хоча і ухвалені на рівні, наприклад, ООН, однак наша країна не висловила щодо них власну позицію, залишається відкритим. Тобто, констатуємо, що вітчизняний законодавець не дуже намагається забезпечити пріоритет існуючих загальновизнаних норм міжнародного права перед нормами внутрішньодержавного права зокрема у сфері кримінального судочинства.

Також, варто зазначити, що застосування правил міжнародних договорів неможливе без дотримання умов, підстав і порядку, встановлених правовими нормами кримінального судочинства України [3].

На думку науковця Узунової О. В. для визнання міжнародного договору джерелом кримінально-процесуального права, норми якого підлягають прямому використанню, необхідне дотримання відповідних умов: по-перше, Україна має бути учасником цього договору; по-друге, положення договору, повинні бути якісно роз'яснені, визначені й зрозумілі для правозастосувачів міжнародних норм у кримінальному процесі - правоохоронних органів й інших учасників кримінального судочинства, зміст договору має безпосередньо регулювати відносини за участю суб'єктів кримінально-процесуального права, породжувати їхні права й обов'язки; по-третє, даний міжнародний договір України повинен бути оприлюднений [4].

Щодо проблематики використання міжнародно-правових актів у кримінальному судочинстві, варто зазначити, що основним чинником виступає непоінформованість правозастосувача про наявні міжнародні стандарти у цій сфері. Вказується, що перешкодою у реалізації міжнародних норм є неефективна судова та правоохоронна система України, застаріле законодавство, низький професіоналізм кадрів державних службовців.

Сучасне положення щодо неможливості безпосереднього застосування міжнародно-правових актів у сфері кримінального судочинства та його нормативна реалізація є штучною перешкодою для більш широкого впровадження міжнародних стандартів кримінального судочинства.

Загалом як свідчить практика про те, що ще доволі рідкими є випадки посилення у рішеннях чи інших процесуальних актах слідчих, прокурорів, суддів, адвокатів на норми міжнародно-правових договорів, практику Європейського суду з прав людини.

Отже, враховуючи вищесказане, варто відмітити, що передуючими чинниками, що перешкоджають включенню норм міжнародно-правових актів до кримінального процесуального законодавства України слід вважати об'єктивні обставини (вплив властивості суверенітету та незалежності держави, спеціальні процедури імплементації, відсутність комплексного підходу до адаптації національного законодавства до норм міжнародно-правових актів) та суб'єктивні обставини (тривалий час на ратифікацію підписаних міжнародних договорів, відсутність якісного законодавчого забезпечення реалізації норм міжнародних договорів у національному законодавстві непроінформованість суб'єктів кримінального процесу про наявні стандарти), зменшення дії яких сприятиме більш повному та глибокому впровадженню норм міжнародних стандартів у повсякденну діяльність слідчих, прокурорів, суддів та адвокатів.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (Редакція від 30.09.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/254k/96-vr6>
2. Закон України «Про міжнародні договори України» Верховна Рада України; Закон від 29.06.2004 № 1906-IV (Редакція від 20.07.2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI (Редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
4. Узунова О.В. Значення міжнародно-правових актів, як джерел права для кримінально-процесуального законодавства України / О.В. Узунова // Вісник Запорізьк. нац. ун-ту. – 2009. – №2. – С. 181-188

Немоскальов А.

*студент магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент, декан юридичного факультету ТНЕУ
Банах С.В.*

ЗАСТОСУВАННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ ДІЙ ПРИ РОЗСЛІДУВАНІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ВЧИНЕНИХ СПОСОБОМ ФІНАНСОВОЇ ПІРАМІДИ

Проблема дослідження небезпеки фінансових пірамід та недосконалості законодавства у даній сфері нагально постала після випадків розпаду пірамідальних схем або їх викриття, коли негативні наслідки вже поширилися на введених в оману споживачів – членів піраміди. У свою чергу, відсутність ефективних засобів покарання організаторів фінансових пірамід та відшкодування завданих збитків постраждалим створює безвихідну ситуацію